

Arvioitavat kokonaisuudet: Oikeuspsykiatria

EPA 1 – Oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aika	2
EPA 2 – Psykopatia ja sen arviointi	4
EPA 3 – Kehityksellinen neuropsykiatria	6
EPA 4 – Neuromodulaatiohoidot.....	8
EPA 5 – Älyllinen kehitysvammaisuus	10
EPA 6 – Persoonallisuushäiriöt	12
EPA 7 – Psykiatrisen potilaan tutkiminen ja diagnostiikka	14
EPA 8 – Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt	16
EPA 9 – Oikeuspsykiatrian eettiset erityisongelmat.....	18
EPA 10 – Itsetuhoisuuden arviointi ja hoito oikeuspsykiatriassa	20
EPA 11 Oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelu.....	22
EPA 12 Seksuaaliset kohdehäiriöt	24
EPA 13 Väkivaltariskin arvioiminen	26
EPA 14 Mielialahäiriöt	28
EPA 15 Elimelliset aivo-oireyhtymät.....	30
EPA 16 Moniammatillinen yhteistyö ja työryhmän johtaminen	32
EPA 17 Psykiatrisen lääkehoidon toteuttaminen	33
EPA 18 Psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmuodot	35
EPA 19 Päihteiden käyttöön liittyvien häiriöiden diagnosointi ja hoitaminen.....	36
EPA 20 Skitsofrenia ja muut psykoosisairaudet	37
EPA 21 Potilasasiakirjojen ja lausuntojen laatiminen ja kirjallinen viestintä.....	38
EPA 22 Konsultaatiotaidot	39
EPA 23 Mielentilatutkimuksen tekeminen ja syyntakeisuuden arviointi	40

EPA 1 – Oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aika

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa vastata oikeuspsykiatrisen potilaan hoidosta ja seurannasta valvonta-aikana. Erikoistuva osaa tukea potilasta lääkehoidon asianmukaiseen käyttöön, säännöllisiin avohoitokäynteihin, tarvittaviin laboratoriokokeisiin ja päihteettömään elämään. Erikoistuva osaa arvioida ja perustella Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) asiantuntijoille, milloin potilaan kohdalla on asianmukaista purkaa oikeuspsykiatrisen status ja milloin valvonta-aika tulee keskeyttää ja potilas siirtää takaisin psykiatriseen sairaalaan. Erikoistuva osaa laatia laadukkaita valvonta-aikalausuntoja ja olla vuorovaikutuksessa THLn asiantuntijoiden kanssa. Erikoistuva osaa toimia osana moniammatillista tiimiä.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa vastata oikeuspsykiatrisen potilaan hoidosta ja seurannasta valvonta-aikana. Hän osaa toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä ja tehdä yhteistyötä THL:n asiantuntijoiden kanssa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva lääkäri ei osaa vastata oikeuspsykiatrisen potilaan hoidosta ja seurannasta valvonta-aikana, minkä seurauksena potilaan voimien heikentymiseen valvonta-ajalla ei reagoida asianmukaisesti.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Kirjallisen materiaalin tuottaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aikaan liittyvän lainsäädännön ja THLn ohjeistukset.
- Osaa vastata itsenäisesti oikeuspsykiatrisen potilaan hoidosta valvonta-aikana.
- Osaa tehdä valvonta-ajan arvioinnit ja vaadittavat lausunnot itsenäisesti hyödyntäen moniammatillisen tiimin jäsenten työpanosta.
- Osaa tehdä itsenäisesti yhteistyötä THLn oikeuspsykiatrisen yksikön kanssa.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Valvonta-ajalla olevien oikeuspsykiatristen potilaiden hoidon seuraaminen
- Potilastapauskeskustelut

- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärityöpaamisissa
- Erikoistuvan tuottamat kirjalliset dokumentit
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on kokemusta ja osaamista oikeuspsykiatrisen potilaan hoitamisesta ja tilan arvioimisesta.

EPA 2 – Psykopatia ja sen arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva tuntee psykopatian käsitteen, tuntee oireyhtymään liittyvät luonteen ja käyttäytymisen erityispiirteet, osaa käyttää psykopatian arviointiin kehitettyä PCL-R- mittaria ja osaa tulkita sen antamia tuloksia suhteuttaen tulokset potilaan kliiniseen tilaan. Erikoistuva osaa huomioida psykopaattisten piirteiden merkityksen potilaan vuorovaikutuksessa, hoitoon sitoutumisessa ja hoidon ennusteessa sekä arvioitaessa hänen riskiään antisosiaaliseen ja väkivaltakäyttäytymiseen.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee psykopatiaan liittyvät luonteen sekä käyttäytymisen erityispiirteet ja huomioi ne hoidon suunnittelussa ja riskiarvioinnissa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva lääkäri ei osaa huomioida psykopaattisten piirteiden merkitystä potilaan hoitoon sitoutumisessa, hoidon ennusteessa ja väkivaltaisen tai antisosiaalisen käyttäytymisen riskiä arvioitaessa. Tästä voi seurata hoidon epäonnistuminen ja virheellinen riskiarvio.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee psykopatiaoireyhtymän ja sille tyypilliset luonteen ja käyttäytymisen piirteet, sen riskitekijät ja ennustearvon suhteessa psykiatriseen hoitoon ja antisosiaaliseen/väkivaltakäyttäytymiseen.
- Osaa huomioida psykopaattisten piirteiden merkityksen potilaan vuorovaikutuksessa ja käyttäytymisessä.
- On hankkinut itselleen PCL-R koulutuksen.
- Osaa käyttää PCL-R mittaria ja tulkita sen antamia tuloksia suhteuttaen tulokset potilaan kliiniseen tilaan.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Usean psykopatiapiirteitä omaavan potilaan arviointiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkäritapaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Erikoistuvan tuottamat PCL-R arvioinnit

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on osaamista ja kokemusta psykopatian tunnistamisesta sekä psykopatian vaikutuksesta hoidon suunnitteluun, hoitoon ja riskiarviointiin.

EPA 3 – Kehityksellinen neuropsykiatria

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa tunnistaa, tutkia ja hoitaa kehityksellisiä neuropsykiatrisia häiriöitä: tarkkaavuuden ja yliaktiivisuuden häiriö, autismin kirjon häiriöt, Touretten syndrooma sekä oppimishäiriöt. Erikoistuva osaa konsultoida alan asiantuntijoista muodostuvaa moniammatillista työryhmää diagnostisissa ja erotusdiagnostisissa kysymyksissä ja hoito- ja kuntoutusratkaisuissa. Erikoistuva tuntee edellä kuvattujen häiriöiden kliiniset hoito- ja kuntoutusmahdollisuudet. Hän osaa huomioida kehityksellisen neuropsykiatrisen häiriön merkityksen potilaan hoidossa ja arvioitaessa henkilön mahdollista antisosiaalista tai väkivaltakäyttäytymistä sekä syyntakeisuutta. Erikoistuva osaa huomioida kehityksellisen neuropsykiatrisen häiriön synnyttämät haasteet vuorovaikutuksessa.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa itsenäisesti tutkia ja hoitaa kehityksellisiä neuropsykiatrisia häiriöitä sekä ymmärtää häiriön merkityksen potilaan elämään.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva lääkäri ei tunnista kehityksellistä neuropsykiatrista häiriötä, jolloin potilas jää ilman asianmukaista syyntakeisuusarviota, hoitoa ja kuntoutusta.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Aihealueeseen liittyvät strukturoidut haastattelumenetelmät ja elämänkaaridatan hyödyntäminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Omaa kehityksellisten neuropsykiatristen häiriöiden arvioinnin perustiedot; esitietojen hankkiminen, potilaan tutkiminen sekä tiedon ja tautiluokituksen soveltaminen.
- Osa ADHD:n diagnostiikan, erotusdiagnostiikan ja lääkehoidon toteutuksen.
- Omaa perustiedot Touretten oireyhtymän luonteesta, tutkimusmenetelmistä ja yleisimmistä lääkeshoidoista.
- Osa hahmottaa autismin kirjon ilmiöt ja käynnistää erotusdiagnostiset tutkimukset ja omaa perustiedot kuntoutusvaihtoehdoista.
- Omaa perustiedot oppimishäiriöistä.

- Osaa konsultoida neuropsykologia, toimintaterapeuttia ja muita alan ammattilaisia diagnostiikassa, erotusdiagnoosiikassa ja hoidon toteutuksessa.
- Osaa muokata omaa kommunikointia potilaan taitojen mukaan.
- Osaa soveltaa osaamista oikeuspsykiatrisessa arvioinnissa ja hoidossa (esim. mielentilatutkimus, väkivaltariskiarviointi jne.).
- Tuntee lain kehitysvammaisten erityishuollosta ja erityisesti tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon liittyvän lainsäädännön ja osaa arvioida autismin kirjon henkilön hoidon tarvetta tästä näkökulmasta.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Neuropsykiatrisen häiriön omaavien potilaiden arviointiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkäritapaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuva osaa tunnistaa kehityksellisen neuropsykiatrisen häiriön ja tuntee häiriöiden hoito- ja kuntoutusmahdollisuudet.

EPA 4 – Neuromodulaatiohoidot

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva tuntee sähköhoidon (ECT) indikaatiot, kontraindikaatiot ja haittavaikutukset. Erikoistuva osaa arvioida potilaan soveltuvuuden sähköhoitoon ja osaa arvioida hoidon vastetta. Erikoistuva osaa konsultoida anestesialääkärinä ECT-hoidon suhteen. Erikoistuva osaa vastata potilaan sähköhoitosarjan aikaisesta lääkityksestä. Erikoistuva osaa kuvata potilaalle sähköhoidon käytännön toteutuksen. Erikoistuva tuntee transkraniaalisen magneettistimulaation (TMS) indikaatiot, kontraindikaatiot ja mahdolliset haittavaikutukset ja osaa arvioida potilaan soveltuvuuden hoitoon ja osaa arvioida hoidon vastetta. Erikoistuva osaa vastata potilaan hoitosarjan aikaisesta lääkityksestä. Erikoistuva osaa kuvata potilaalle TMS-hoidon käytännön toteutuksen. Erikoistuva tuntee teoreettisella tasolla transkraniaalisen tasavirtastimulaation (tDCS) ja syväaivostimulaation (DBS) ja niiden indikaatiot.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva hallitsee neurostimulaatiohoitojen indikaatiot ja kontraindikaatiot. Erikoistuva osaa vastata ECT-hoidon toteuttamisesta.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva lääkäri ei hallitse neuromodulaatiohoitoihin liittyviä asioita, jolloin potilas voi jäädä ilman sairauden oireita helpottavaa hoitomuotoa. Hoitojen kontraindikaatioita tai haittoja ei tunnisteta, ja potilasturvallisuus vaarantuu.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva tuntee ja tietää teoreettisella tasolla neuromodulaatiohoidot (indikaatiot, kontraindikaatiot, haittavaikutukset, käytännön toteutus).
- Erikoistuva osaa yhteistyössä seniorilääkärin kanssa arvioida potilaan soveltuvuuden ECT-/TMS-hoitoon ja arvioida hoidon vastetta ja mahdollisia haittavaikutuksia.
- Erikoistuva osaa kuvata potilaalle hoidon käytännön toteutuksen ja vastata potilaan mahdollisiin kysymyksiin.
- Erikoistuva osaa seniorilääkärin tuella vastata potilaan sähköhoitosarjan aikaisesta lääkityksestä.

- Erikoistuva osaa arvioida itsenäisesti potilaan soveltuvuuden ECT/TMS-hoitoon ja arvioida hoidon vastetta ja mahdollisia haittavaikutuksia.
- Erikoistuva osaa itsenäisesti vastata potilaan hoitosarjan aikaisesta lääkehoidosta ja vastata potilaan kysymyksiin.
- Erikoistuva osaa itsenäisesti arvioida, milloin on tarvetta konsultoida anestesia lääkäriä ECT-hoidon suhteen.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilastapauskeskustelut
- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärityöpaamisissa
- Suora arviointi hoitotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on osaamista ja kokemusta neuromodulaatiohoidoista.

EPA 5 – Älyllinen kehitysvammaisuus

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva tuntee älyllisen kehitysvammaisuuden diagnostiset perusteet ja psykiatrisen lääkehoidon erityispiirteet kehitysvammaisilla (annostelu, lääkehoidon vasteen ja haittavaikutuksien arviointi). Erikoistuva osaa tehdä moniammatillista yhteistyötä potilaan diagnosoinnissa ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Erikoistuva osaa huomioida älyllisen kehitysvammaisuuden oikeuspsykiatrisessa arvioinnissa (mielentilatutkimus, syyntakeisuus, väkivaltariskin arviointi) ja hoidossa. Erikoistuva tuntee lain kehitysvammaisten erityishuollosta ja erityisesti tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon liittyvän lainsäädännön. Erikoistuva osaa muokata omaa kommunikointiaan potilaan taitojen mukaan.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee älylliseen kehitysvammaisuuden diagnostiset perusteet ja merkityksen ja huomioi älyllisen kehitysvammaisuuden oikeuspsykiatrisessa arvioissa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Älyllinen kehitysvammaisuus jää tunnistamatta, jolloin kehitysvammaisuuden merkitys oikeuspsykiatrisessa arvioissa ja hoidossa jää huomioimatta.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee älyllisen kehitysvamman diagnostiset kriteerit.
- Tuntee psykiatrisen lääkehoidon erityispiirteet kehitysvammaisilla (annostelu, lääkehoidon vasteen ja haittavaikutuksien arviointi).
- Osaa muokata omaa kommunikointia potilaan kehityksellisen tason mukaan.
- Osaa konsultoida kehitysvammalääkäreitä, neuropsykologia, toimintaterapeuttia, sosiaalityöntekijää ja muita alan ammattilaisia diagnostiikassa, erotusdiagnoosiikassa ja hoidon toteutuksessa.
- Osaa tehdä moniammatillista yhteistyötä.
- Tuntee lain kehitysvammaisten erityishuollosta ja erityisesti tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon liittyvän lainsäädännön.

- Osaa huomioida älyllisen kehitysvammaisuuden merkityksen oikeuspsykiatrisessa arvioinnissa ja hoidossa (esim. mielentilatutkimus, syyntakeisuuden arviointi, tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon määrääminen, väkivaltariskiarviointi jne.).

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Älyllisesti kehitysvammaisen potilaan arviointiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät
- Potilastapauskeskustelut

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärिताpaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Suora arviointi hoitotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on kokemusta älyllisen kehitysvammaisuuden diagnosoimisesta ja huomioimisesta oikeuspsykiatrisissa tutkimuksissa ja hoidossa.

EPA 6 – Persoonallisuushäiriöt

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa persoonallisuushäiriöiden kliinisen kuvan, diagnostiikan yleispiirteet ja hoidon päälinjat. Erikoistuva osaa käyttää puolistrukturoitua diagnostista haastattelua (SCID-II) ja osaa suhteuttaa siitä saadun tiedon muuhun haastateltavasta saatuun tietoon.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee persoonallisuushäiriöiden diagnostiset perusteet ja merkityksen ja huomioi persoonallisuushäiriön merkityksen oikeuspsykiatrisessa arvioissa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Persoonallisuushäiriö jää tunnistamatta, jolloin sen merkitys oikeuspsykiatrisessa arvioissa ja hoidossa jää huomioimatta.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee persoonallisuushäiriöiden kliinisen kuvan ja diagnostiikan yleispiirteet
- Osaa SCID II haastattelun ja osaa suhteuttaa siitä saadun tiedon muuhun haastateltavasta saatuun tietoon
- Osaa konsultoida psykologia persoonallisuustutkimusten suhteen
- Osaa persoonallisuushäiriöiden hoidon päälinjat (epävakaan persoonallisuuden KH-suositus jne.)
- On perehtynyt erityisesti epäluuloiseen, eristäytyvään ja psykoosipiirteiseen persoonallisuushäiriöön (DSM-järjestelmän klusteri A) sekä antisosiaaliseen, epävakaaseen, narsistiseen ja huomionhakuiseen persoonallisuushäiriöön (DSM-järjestelmän klusteri C) ja osaa huomioida kyseiset persoonallisuushäiriöt oikeuspsykiatrisessa arvioinnissa ja hoidossa (esim. mielentilatutkimus, syyntakeisuus, väkivaltariskiarviot, itsemurhariski jne.)

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Persoonallisuushäiriötä sairastavan potilaan arviointiin ja hoitoon osallistuminen

- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät
- Potilastapauskeskustelut
- puolistrukturoitu diagnostinen haastattelu (SCID-II)

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärityöpaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Suora arviointi hoitotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on kokemusta eri persoonallisuushäiriöiden ilmenemismuodoista ja diagnostisoinimisesta ja huomioimisesta oikeuspsykiatrisissa tutkimuksissa ja hoidossa.

EPA 7 – Psykiatrisen potilaan tutkiminen ja diagnostiikka

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa ottaa anamneesin ja tehdä kliinisen psykiatrisen haastattelun, kliinisen tutkimuksen ja hoitosuunnitelman. Erikoistuva osaa huomioida potilaasta aikaisemmin laaditut sairauskertomukset ja muun dokumentaation. Erikoistuva osaa diagnostisen SCID I-haastattelun (sekä SCID II; katso persoonallisuushäiriöt) ja osaa suhteuttaa siitä saadun tiedon muuhun haastateltavasta saatuun tietoon. Erikoistuva osaa käyttää työssään itsearviointilomakkeita (esim. BDI, AUDIT) ja ymmärtää niiden hyödyt ja rajoitukset. Erikoistuva osaa hyödyntää moniammatillista tiimiä (esim. psykologi, neuropsykologi, toimintaterapeutti, muut lääketieteen erikoisalajat) diagnostiikassa ja hoitosuunnitelman laatimisessa.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa tutkia ja diagnostisoida potilaansa ja hyödyntää tässä prosessissa moniammatillista tiimiä.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Potilas ei tule asianmukaisesti ja riittävän perusteellisesti tutkituksi, jolloin hänen hoitonsa ei kohdennu asianmukaisesti.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee ajankohtaisen diagnostisen järjestelmän
- Tuntee tavallisimmat alan itsearviointilomakkeet
- Osaa diagnosoida potilaan ja laatia potilaan hoitosuunnitelman
- Osaa puolistrukturoidun diagnostisen haastattelun (SCID-I) ja osaa suhteuttaa siitä saadun tiedon muuhun haastateltavasta saatuun tietoon
- Osaa hyödyntää moniammatillista tiimiä diagnostiikassa ja hoitosuunnitelman laatimisessa
- Osaa johtaa moniammatillista tiimiä diagnostisessa prosessissa sekä hoitosuunnitelman laatimisessa

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan diagnostiseen prosessiin osallistuminen
- Potilasasiakirjoihin tehdyt merkinnät
- Potilastapauskeskustelut
- puolistrukturoitu diagnostinen haastattelu (SCID-I)

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärityöpaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Potilaasta laaditut sairauskertomusmerkinnät ja lausunnot (esim. B-lausunto)

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen puolivälissä, jolloin erikoistuvalla on jo kertynyt riittävästi kokemusta erilaisten potilaiden kliinisestä oirekuvasta ja häiriöiden diagnostiikasta.

EPA 8 – Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva on perehtynyt impulsiivisuuteen ja sen neurobiologiaan. Erikoistuva tuntee ja osaa diagnosoida oikeuspsykiatrian erikoisalan kannalta keskeiset käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt: tuhopolttohimo, pelihimo, näpistelyhimo ja toistuvat raivokohtaukset. Erikoistuva osaa häiriöiden kannalta keskeiset erotusdiagnostiset häiriöt. Erikoistuva tuntee edellä kuvattujen häiriöiden lääkehoidolliset ja psykososiaaliset hoitomahdollisuudet.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tunnistaa oikeuspsykiatrian kannalta keskeiset käytös- ja hillitsemishäiriöt ja tuntee niiden farmakologiset ja psykososiaaliset hoitomahdollisuudet.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriö jää tunnistamatta, jolloin sen merkitys oikeuspsykiatrisessa arvioissa ja hoidossa jää huomioimatta.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee impulsiivisuuden neurobiologian
- Osaa diagnosoida oikeuspsykiatrian erikoisalan kannalta keskeiset impulssikontrollin häiriöt: tuhopolttohimo, pelihimo, näpistelyhimo ja toistuvat raivokohtaukset
- Osaa huomioida häiriöiden kannalta keskeiset erotusdiagnostiset häiriöt
- Tuntee käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöiden lääkehoidolliset ja psykososiaaliset hoitomahdollisuudet ja osaa ohjata potilaansa näiden piiriin

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan diagnostiseen prosessiin osallistuminen
- Potilaan hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttaja/koulutuslääkärityöpaamisissa
- Mini-CEX tai muu strukturoitu menetelmä arvioitaessa vuorovaikutusta potilaan kanssa
- Suora arviointi hoitotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on kokemusta käytäytymis- ja hillitsemishäiriöiden diagnosoimisesta ja huomioimisesta oikeuspsykiatrisissa tutkimuksissa ja hoidossa.

EPA 9 – Oikeuspsykiatrian eettiset erityisongelmat

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva tunnistaa oikeuspsykiatriaan liittyvät erityiset eettiset ongelmakohdat ja kykenee niiden tasapainottamiseen kliinisessä työssä potilaan kohtaamisessa, työryhmän vetäjänä, yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä viestinnässä.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee alansa keskeisen lainsäädännön ja toimii työssään tätä noudattaen, potilaan edun ja eettiset periaatteet huomioiden.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei tunne alaa ohjaavaa lainsäädäntöä eikä kykene huomioimaan työssään alaan oleellisesti kuuluvia eettisiä periaatteita.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Tuntee lääketieteellisen etiikan pääperiaatteet, lain potilaan asemasta ja oikeuksista sekä lainsäädännön, jonka nojalla potilaslain määrittämistä potilaan oikeuksista voidaan poiketa, ja osaa soveltaa niitä kliinisessä työssä potilaan edun mukaisesti
- Osaa toimia potilaan edun mukaisesti tämän päätöksentekokyvyn ollessa alentunut kehitystason, tajunnantason heikkenemisen, kognitiivisten kykyjen heikkenemisen, psyykkisen sairauden tai kehitysvammaisuuden tai muiden erityisten olosuhteiden tai tilojen takia
- Osaa soveltaa työssään mielenterveystieteen tahdosta riippumattoman hoidon säädöksiä
- Hallitsee lääkärintyön salassapito- ja tietosuojavelvoitteet ja -käytännöt sekä toiminnan tilanteissa, joissa näistä poiketaan
- Osaa kliinisessä työssään tasapainoisesti pohtia psyykkisen sairauden ja rikoskäyttäytymisen yhteyksiä ja näiden implikaatioita hoidolle, rikosseuraamuksille ja yhteisön turvallisuudelle. Ymmärtää potilaan ja yhteisön oikeuksiin liittyvät ristiriidat itsemääräämisen, hoidon saamisen oikeuden, tietosuojan, rikosoikeudellisten prosessien ja sivullisten turvallisuuden kannalta, ja osaa toimia työssään näiden optimaaliseksi tasapainottamiseksi ja kykenee tasapainottamaan näihin liittyviä ristiriitoja hoitoyhteisössä

- Osaa kehittää (oikeus)psykiatrissa palvelujärjestelmää lääketieteellisen etiikan pääperiaatteiden mukaisesti
- Kykenee osallistumaan eettisesti kestävään priorisointikeskusteluun psykiatrisilla aloilla ja psykiatrian ja muiden palvelujärjestelmän toimintojen rajapinnassa
- Kykenee eettisesti tasapainoiseen viestintään ja mediayhteistyöhön oikeuspsykiatria sivuavissa kysymyksissä

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Potilaasta laaditut lausunnot
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Viranomaisyhteistyö
- Viestintä median edustajille

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähikouluttajatapaamisissa ja konsultoidessa
- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Potilaasta laaditut lausunnot

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on riittävästi kokemusta työskentelystä oikeuspsykiatrian erikoisalalla ja hänelle on muodostunut vahva ammatillinen identiteetti.

EPA 10 – Itsetuhoisuuden arviointi ja hoito oikeuspsykiatriassa

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa arvioida itsetuhoisuuden riskiä oikeuspsykiatrisilla potilailla ja itsetuhoisuuden merkitystä rikoskäyttäytymiselle, suunnitella toimenpiteet itsetuhoisuuden riskin pienentämiseksi oikeuspsykiatrisen prosessin aikana ja tukea hoitoyhteisöä itsetuhoisuuden negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa arvioida (mieluiten strukturoidusti) potilaan itsemurhavaaraa ja ottaa käyttöön toimenpiteitä riskin vähentämiseksi.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei osaa arvioida potilaan itsetuhoisuuden riskiä eikä suunnitella toimenpiteitä riskin pienentämiseksi. Erikoistuva ei osaa tukea työyhteisöään ja sen jäseniä potilaan itsemurhan tai itsemurhayrityksen tapahduttua.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Osaa arvioida passiivista ja aktiivista itsetuhoisuutta eri häiriöissä ja hoitokonteksteissa, tunnistaa kohonneen itsemurhavaaran ja osaa suunnitella itsetuhoiselle psykiatriselle potilaalle tarpeenmukaiset interventiot
- Tuntee tahdosta riippumattoman hoidon mahdollisuudet itsetuhoisen potilaan hoidossa ja osaa tarvittaessa ohjata potilaan tahdosta riippumattomaan hoitoon tämän itselleen aiheuttaman vaaran takia
- Tunnistaa oikeuspsykiatriisiin tutkimuksiin tai rikosseuraamuksiin joutuneen henkilön itsetuhoisuuden riskitekijät ja -tilanteet ja osaa suunnitella tarvittavat turvajärjestelyt
- Osaa ohjata moniammatillisen työryhmän jäseniä itsetuhoisuuden seurannassa
- Osaa arvioida itsetuhoisuuden merkitystä rikoskäyttäytymiselle ja syyntakeisuudelle

- Kykenee suunnittelemaan ja organisoimaan yhteisön toipumista edistävät interventiot hoidon aikana tapahtuneen itsemurhan jälkihoitamiseksi ja osallistumaan rakentavaan tiedottamiseen
- Hallitsee hoidon aikana tapahtuneen itsemurhan tai vakavan läheltä piti -tilanteen jälkiselvittelyn vaatiman viranomaisyhteistyön

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Potilaasta laaditut lausunnot
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Viranomaisyhteistyö
- Työyhteisön jälkipuintilaisuuksiin osallistuminen

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähikouluttajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuva osaa arvioida (mieluiten strukturoidusti, esim. START-menetelmällä) potilaan itsemurhavaaraa ja ottaa käyttöön toimenpiteitä riskin vähentämiseksi ja potilaan itsemurhan/itsemurhayrityksen tapahduttua kykenee tukemaan asianmukaisesti työyhteisöään ja sen jäseniä.

EPA 11 Oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelu

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelun.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva hallitsee kriminaalipotilaana hoitoon määrättyjen sekä vaikeahoitoisten ja vaarallisten psykiatristen potilaiden hoidon ja kuntoutuksen suunnittelun ja toteutuksen hoidosta vastaavana lääkärinä.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei osaa tarkoituksenmukaisesti suunnitella oikeuspsykiatrista hoitoa yhteistyössä moniammatillisen työryhmän kanssa. Erikoistuva ei osaa tasapainottaa riskejä ja potilaan autonomian tukemista tarkoituksenmukaisella tavalla.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva hallitsee skitsofreniaryhmän psykoosien, vakavien mielialahäiriöiden, persoonallisuushäiriöiden ja päihdehäiriöiden hoitolinjat nuoruusikäisillä, aikuisilla ja vanhuksilla ja tuntee pääpiirteissään muiden psykiatristen häiriöiden hoidon keskeiset periaatteet.
- Erikoistuva osaa toimia eri ikäisten potilaiden hoitavana lääkärinä moniammatillisessa työryhmässä edellä mainittujen häiriöiden hoidossa.
- Erikoistuva tuntee ja osaa soveltaa tahdosta riippumatonta psykiatrista hoitoa koskevaa lainsäädäntöä kriminaalipotilaiden ja vaikeahoitoisten ja vaarallisten psykiatristen potilaiden hoidossa.
- Erikoistuva tuntee edellä mainittujen häiriöiden yhteydet rikoskäyttäytymiseen, osaa arvioida väkivaltaisen ja muun rikoskäyttäytymisen riskiä psykiatrisissa häiriöissä ja kohdentaa hoitosuunnitelman rikoskäyttäytymisen riskiä pienentävällä tavalla.
- Erikoistuva osaa arvioida hoidon vaikuttavuutta tasapainoisesti psykiatrisen oirekuvan lievenemisen, toimintakyvyn paranemisen ja (väkivalta)rikoskäyttäytymisen riskin pienenemisen kannalta.
- Erikoistuva ymmärtää päihitteettömyyden merkityksen vakavista mielenterveyden häiriöistä kärsivien oikeuspsykiatristen potilaiden rikoksista pidättäytymiselle ja osaa suunnitella hoidon päihitteettömyyttä tukevalla tavalla.
- Erikoistuva hallitsee oikeuspsykiatrisesta sairaalahoidosta jatkohoitoon siirtymisen sekä kliiniseltä että juridishallinnolliselta kannalta. Hän osaa suorittaa oikeuspsykiatriseen valvonta-aikaan liittyvät

lääkärin tehtävät ja tehdä ja saattaa toimeksi (väkivalta)rikollisuuden riskiä pienentävän jatkohoitosuunnitelman.

- Erikoistuva osaa konsultoida muiden psykiatrian erikoisalojen ja päihdehuollon toimijoita hoidon suunnittelussa, kun potilailla on väkivaltakäyttäytymiseen, vahingoittavaan seksuaalikäyttäytymiseen tai muuhun rikoskäyttäytymiseen liittyviä riskejä ja vaikeuksia.
- Erikoistuva osaa viestiä rakentavasti oikeuspsykiatrisen hoidon alueelle kuuluvista asioista oikeuspsykiatrian ulkopuolisille toimijoille.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Potilaasta laaditut lausunnot
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Viranomaisyhteistyö

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Kaikki odotukset saavutetaan yleensä vasta erikoistumisen loppuvaiheessa, mutta ensin mainitut tavoitteet jo erikoistumisen alkupuolella.

EPA 12 Seksuaaliset kohdehäiriöt

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee seksuaalisten kohdehäiriöiden diagnostiikan ja hoidon ja tuntee niiden oikeuspsykiatrisen merkityksen.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee normaalin ja poikkeavan seksuaalisen kehityksen, hallitsee seksuaalisten kohdehäiriöiden diagnostiikan, osaa arvioiden seksuaalisten kohdehäiriöiden merkitystä syntyakeisuudelle ja suunnitella seksuaalisesta kohdehäiriöstä kärsivän potilaan turvallisen hoidon.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei osaa diagnosoida seksuaalisia kohdehäiriöitä; erikoistuva ei osaa tasapainottaa riskejä ja potilaan autonomian tukemista seksuaalisten kohdehäiriöiden hoidossa tarkoituksenmukaisella tavalla; tiedon ja osaamisen puute vääristää erikoistuvan syntyakeisuuspäätelyä seksuaalirikoksissa.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

lääketieteellinen osaaminen

Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva

- tunnistaa poikkeavaan seksuaaliseen kehitykseen viittaavat käyttäytymispiirteet lapsilla
- tuntee nuoruusiän normaalin seksuaalisen kehityksen ja tunnistaa sen poikkeavuuksiin viittaavat käyttäytymispiirteet.
- osaa tehdä aikuisen tai nuoruusikäisen kokonaisvaltaisen seksuaalikehityksen arvion
- tuntee seksuaalisten kohdehäiriöiden diagnostiikan ja osaa soveltaa sitä aikuisten ja nuoruusikäisten tutkimuksissa
- tuntee lääkärin ilmoitusvelvollisuuden ja osaa toimia sen mukaan lapsen seksuaalisen hyväksikäytön epäilytilanteissa
- tuntee seksuaalisten kohdehäiriöiden hoidon mahdollisuudet ja osaa laatia seksuaalisesta kohdehäiriöstä kärsivän motivoituneen potilaan hoidolle realistisen, riskejä pienentävän hoitosuunnitelman
- osaa arvioida seksuaalisesta kohdehäiriöstä kärsivän henkilön aiheuttamaa vaaraa muille ja ryhtyä käytettävissä oleviin toimiin riskin pienentämiseksi
- osaa suorittaa oikeuspsykiatrisen mielentilatutkimuksen seksuaalirikoksesta epäillyn henkilön oikeusprosessissa ja arvioida siinä tasapainoisesti mahdollisten seksuaalisten kohdehäiriöiden ja muiden mielenterveyden häiriöiden merkitystä syntyakeisuudelle ja oikeuspsykiatrisen hoidon tarpeelle

- ymmärtää seksuaalirikoksiin ja seksuaalisiin kohdehäiriöihin liittyvät yhteisöllisen reagoinnin erityispiirteet ja kykenee tukemaan työyhteisöä seksuaalirikoksiin syyllistyneiden ja seksuaalirikoksen tekemisen riskissä mahdollisesti olevien potilaiden hoidon tarpeen arvioinnissa ja hoidossa
- osaa suunnitella seksuaalirikoksen jälkeen oikeuspsykiatriseen hoitoon määrätyn potilaan hoidon, evaluoida sen tuloksellisuutta ja suunnitella ja saattaa täytäntöön turvallisen uudelleenintegroitumisen sairaalan ulkopuoliseen elämään
- kykenee rakentamaan viestintään oikeuspsykiatrisen yhteisön ulkopuolelle, kun sellaista tarvitaan julkisuutta saaneiden rikostapausten kokonaisuudessa.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan tutkimuksiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Mielentilatutkimuksen tekeminen ohjattuna
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Viranomaisyhteistyö

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Kaikki odotukset saavutetaan yleensä vasta erikoistumisen loppuvaiheessa, mutta ensin mainitut tavoitteet jo erikoistumisen alkupuolella.

EPA 13 Väkivaltariskin arvioiminen

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee väkivaltariskin arvioimisen teorian ja käytännön.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa käyttää työssään strukturoituja väkivaltariskin arviointimenetelmiä. Erikoistuva osaa laatia THL:n tuomioistuimen toimeksiannosta pyytämän vaarallisuusarvion.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei tunne väkivaltariskiarvion perusteita, vahvuuksia ja heikkouksia eikä hallitse tähän asiaan tarkoitettuja strukturoituja menetelmiä. Erikoistuva antaa perustettomia arvioita.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- moniammatillinen yhteistyö
- tiedonhallinta

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva tuntee väkivaltariskin arviointimenetelmien lähestymistavat ja eri lähestymistapojen vahvuudet ja heikkoudet.
- Erikoistuva ykenee osallistumaan strukturoidun riskiarvion tekemiseen ja hyödyntämiseen oikeuspsykiatrisen potilaan hoidon suunnittelussa moniammatillisen työryhmän jäsenenä
- Erikoistuva hallitsee HCR-20:n ja vähintään kahden muun strukturoidun väkivaltariskin arviointimenetelmän mukaisen riskiarvion tekemisen, sen soveltamisen riskienhallintasuunnitelman ja hoitosuunnitelman laatimisessa ja tulosten raportoimisen kulloisenkin vastaanottajan tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Erikoistuva osaa antaa tarkoituksenmukaisen konsultaatiovastauksen väkivaltariskiarviota koskevaan konsultaatiopyyntöön.
- Erikoistuva tuntee väkivaltariskiarvioiden käyttömahdollisuudet tieteellisessä tutkimuksessa ja kykenee seuraamaan riskiarvioalan tieteellistä kehitystä oikeuspsykiatrian kehittämiseksi
- Erikoistuva hyödyntää väkivaltariskiarvioita ja riskinhallintaa koskevaa tietoaan oikeuspsykiatrisen palvelujärjestelmän kehittämisessä

- Erikoistuva osaa ohjata moniammatillisen työryhmän jäseniä ja muita psykiatreja riskiarvion kliinisessä käytössä.
- Erikoistuva osaa suorittaa vaarallisuusarvion osana mielentilatutkimusta.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan tutkimuksiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Mielentilatutkimuksen tekeminen ohjattuna
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Viranomaisyhteistyö

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen puolivälissä – loppupuolella.

EPA 14 Mielialahäiriöt

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee mielialahäiriöiden diagnostiikan ja hoidon oikeuspsykiatrian kontekstissa.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva hallitsee mielialahäiriöiden diagnostiikan, mielialahäiriöiden hoidon periaatteet palvelujärjestelmän eri tasoilla ja mielialahäiriöiden merkityksen rikoskäyttäytymiselle ja syyntakeisuudelle sekä huomioida mielialahäiriön väkivaltariskiarvioinnissa. Erikoistuva osaa arvioida mielialahäiriöpotilaan syyntakeisuutta ja laatia ja toteuttaa mielialahäiriöpotilaan hoitosuunnitelman osana oikeuspsykiatrista hoitoa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei hallitse mielialahäiriöiden problematiikkaa oikeuspsykiatrian kontekstissa. Lausuntojen luotettavuus ja potilaiden hoidon laatu heikkenevät.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- moniammatillinen yhteistyö
- tiedonhallinta

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva tuntee mielialahäiriöiden diagnostiset kriteerit ja diagnostiset menetelmät ja osaa diagnosoida mielialahäiriöt nuoruusiässä, aikuisuudessa ja vanhuudessa.
- Erikoistuva tuntee mielialahäiriöiden psykososiaaliset, lääkkeelliset hoitomuodot ja muut biologiset hoitomuodot ja osaa soveltaa niitä mielialahäiriöiden hoidossa.
- Erikoistuva osaa arvioida mielialahäiriön vakavuutta ja laatia ja toteuttaa mielialahäiriöpotilaan hoitosuunnitelman myös monihäiriöisillä potilailla.
- Erikoistuva osaa arvioida mielialahäiriöiden roolia rikoskäyttäytymiselle ja merkitystä syyntakeisuudelle mielentilatutkimuksessa.
- Erikoistuva osaa huomioida mielialahäiriön väkivaltariskiarvioinnissa.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan tutkimuksiin ja hoitoon osallistuminen

- Potilastapauskeskustelut
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumisen puolivälissä – loppupuolella.

EPA 15 Elimelliset aivo-oireyhtymät

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee elimellisten aivo-oireyhtymien diagnostiikan ja hoidon oikeuspsykiatrian kontekstissa.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa diagnosoida mielenterveyshäiriöt, joiden syyksi voidaan osoittaa aivosairaus, aivovamma tai muu aivojen toimintahäiriöön johtava tekijä. Erikoistuva hallitsee etiologiset selvittelyt sekä käytettävissä olevat tutkimus- ja hoitomenetelmät. Erikoistuva osaa tehdä oikeuspsykiatrisen hoito- ja kuntoutussuunnitelman. Erikoistuva tekee tarvittavaa yhteistyötä muiden lääketieteen erikoisalojen edustajien ja potilaan läheisten kanssa. Erikoistuva osaa arvioida elimellisen aivo-oireyhtymän suhdetta syyntakeisuuteen ja huomioida häiriön väkivaltariskiarvioinnissa. Erikoistuva osaa konsultoida alan erityisasiantuntijoita kuten neurologia, radiologia, neuropsykologia ja toimintaterapeutteja

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei hallitse näiden häiriöiden problematiikkaa oikeuspsykiatrian kontekstissa. Syyntakeisuuspäätely vaarantuu, oikeuspsykiatrisen hoito kohdentuu väärin.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- moniammatillinen yhteistyö
- tiedonhallinta

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva hallitsee elimellisten aivo-oireyhtymien diagnostiikan ja erotusdiagnoosiikan yleiset piirteet.
- Erikoistuva osaa suunnitella tarvittavat tutkimukset elimellisten aivo-oireyhtymien diagnosoimiseksi.
- Erikoistuva osaa konsultoida tarvittaessa tarkoituksenmukaisesti alan erityisasiantuntijoita.
- Erikoistuva osaa arvioida elimellisen aivo-oireyhtymän suhdetta syyntakeisuuteen ja huomioida häiriön väkivaltariskiarvioinnissa
- Erikoistuva osaa laatia oikeuspsykiatrisessa hoidossa olevan elimellistä aivo-oireyhtymää sairastavan potilaan hoito- ja kuntoutussuunnitelman.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

- Potilaan tutkimuksiin ja hoitoon osallistuminen
- Potilastapauskeskustelut
- Neuvottelu- ja verkostotilanteisiin osallistuminen
- Mielentilatutkimukset

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoitaessa
- Erikoistuvan kirjoittamien lausuntojen arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumisen puolivälissä – loppupuolella.

EPA 16 Moniammatillinen yhteistyö ja työryhmän johtaminen

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa vastata oikeuspsykiatrisen potilaan hoidosta ja kuntoutuksesta hyödyntäen moniammatillista työryhmää. Erikoistuva osaa johtaa moniammatillista työryhmää ja vastata sen toiminnasta. Erikoistuva osaa jakaa ja omaksua tietoa ja taitoa eri ammattiryhmien kesken toiminnan laatua ja tehokkuutta lisäävällä tavalla. Erikoistuva on hankkinut itselleen riittävästi hallinnollista koulutusta.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa tehdä moniammatillista yhteistyötä ja johtaa työryhmää. Erikoistuva tuntee oikeuspsykiatrisen potilaan hoitoa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöjä koskevan lainsäädännön, ja kunkin ammattikunnan erikoisosaamisen ja sen rajat.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Vastuukysymysten hämärtyminen, ongelmat eri ammattikuntia edustavien työntekijöiden yhteistyössä ja keskinäisissä suhteissa, työn tuloksellisuuden heikkeneminen.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- toiminnan johtaminen
- vuorovaikutustaidot
- yhteistyötaidot
- hallinnollinen osaaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva osaa vastata itsenäisesti oikeuspsykiatrisen potilaan moniammatillisesta hoidosta tai oikeuspsykiatrisesta tutkimusjaksosta optimoiden yhteistyön edut.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Oikeuspsykiatristen tutkimus- ja hoitajaksojen aikaisen yhteistyön seuraaminen ja ohjaaminen, ja mahdollisten ongelmien analysoiminen. Tarvittaessa erillinen työnohjaus.

Arviointimenetelmät

- Arviointi tapaamisissa lähiohjaajan ja kouluttajan kanssa
- Toiminnan tarkkailuun pohjaava arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaiheessa, jolloin riittävä määrä kokemusta erityyppisistä rakentavista toimintavoista ja mahdollisista ongelmista on saavutettu.

EPA 17 Psykiatrisen lääkehoidon toteuttaminen

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa suunnitella ja toteuttaa oikeuspsykiatrisen potilaan psykiatrisen lääkehoidon ja tuntee lääkehoidon toteuttamiseen liittyvän lainsäädännön. Erikoistuva tuntee psykiatrisessa hoidossa käytettävien valmisteiden haitta-, sivu- ja yhteisvaikutukset, tarvittavan laboratorioseurannan ja lääkevasteen arvioinnin. Erikoistuva osaa hakea tietoa ja tarvittaessa konsultoida farmakologian alan erityisosaajia.

Määritelmä ja rajoitukset

Lääkehoito toteutuu tehokkaasti ja tarpeettomat haittavaikutukset, komplikaatiot ja riskit eliminoiden tai minimoiden. Erikoistuva onnistuu potilaitten motivoimisessa tarvittavaan hoitoon.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Lääkehoito ei ole tehokasta tai aiheuttaa tarpeettomia haittavaikutuksia tai komplikaatioita. Potilas ei motivoitu asianmukaiseen hoitoon ja jättää sen kesken heti tilanteen salliessa.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- lääketieteellinen osaaminen
- vuorovaikutustaidot
- yhteistyötaidot

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva hallitsee psykiatrisen lääkehoidon suunnittelun ja toteuttamisen, ja osaa arvioida mahdollisuuksia poiketa ohjeistuksesta erityisin perustein. Erikoistuva osaa arvioida lääkitysten haittavaikutuksia ja mahdollisuuksia käyttää potilaan hyväksi indikaatioihin kuulumattomia sivuvaikutuksia. Erikoistuva osaa arvioida oikeuspsykiatrisen potilaan lääkehoidon tarpeen ja tehdä päätöksen lääkehoidosta huomioimalla potilaan mielipiteen, terveydentilan, muut sairaudet, aikaisemman ja nykyisen lääkityksen, vasta-aiheet ja haitta- ja sivuvaikutukset. Erikoistuva hallitsee tahdosta riippumattoman lääkehoidon toteuttamisen ja osaa arvioida lääkevasteen samoin kuin lääkitysten haittavaikutukset ja riskit.

Erikoistuva hallitsee klotsapiinin käytön. Erikoistuva osaa motivoida potilasta asianmukaiseen lääkkeiden käyttöön, keskustella rakentavasti lääkityksen mahdollisista haitta- ja sivuvaikutuksista, ja antaa potilaalle asianmukaista informaatiota lääkityksestä. Erikoistuva hallitsee lääkeyhdistelmien käytön ja osaa päättää mahdollisen tahdosta riippumattoman lääkehoidon tarpeesta ja toteuttamisesta, ja esimerkiksi kliinisen farmakologian tai hematologian erikoislääkärin konsultoimisesta.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perusteellinen psykofarmakologinen ja muu tarvittava teoreettinen jatkokoulutus luentojen ja itseopiskelun muodossa, ja lähiopetus hoitokokouksissa, kierroilla ja ohjaavia erikoislääkäreitä konsultoidessa.

Arviointimenetelmät

Arviointi tapaamisissa lähiohjaajan ja kouluttajan kanssa

Toiminnan tarkkailuun pohjaava arviointi ml. sairauskertomusmerkinnät.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaiheessa, jolloin riittävä määrä kokemusta ja koulutusta erityyppisten potilaiden lääkähoidosta ja sen ongelmista on saavutettu.

EPA 18 Psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmuodot

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva on perehtynyt sekä yksilö- että ryhmämuotoisiin psykososiaalisiin hoito- ja kuntoutusmuotoihin. Erikoistuva osaa suunnitella oikeuspsykiatrisen potilaan psykososiaalista hoitoa ja kuntoutusta ja arvioida potilaan soveltuvuutta hoitoihin/kuntoutukseen. Erikoistuva osaa tehdä psykoterapia-arvion. Erikoistuva pystyy arvioimaan hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuutta strukturoidusti moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen. Erikoistuva on perehtynyt neuropsykologiseen kuntoutukseen.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva tuntee riittävän määrän erilaisia psykososiaalisia hoito- ja kuntoutusmuotoja rajoituksineen ja tarvittavine resursseineen, ja niiden vasta-aiheet ja komplikaatiot.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Hoidot toteutuvat epäoptimaalisesti tai aiheuttavat haittoja, ja resursseja päätyy hukkakäyttöön.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Toiminnan johtaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva osaa suunnitella ja vastata itsenäisesti oikeuspsykiatrisen potilaan psykososiaalisesta hoidosta ja kuntoutuksesta hoidon eri vaiheissa. Erikoistuva osaa tehdä psykoterapia-arvion ja valita hoitomuodon ilman tarpeettomia ideologisia näkemyksiä. Erikoistuva pystyy arvioimaan hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuutta strukturoidusti moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen. Erikoistuva on perehtynyt neuropsykologiseen kuntoutukseen.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perehtyminen eri menetelmiin ja niitä koskevaan tutkimustietoon luentojen ja itseopiskelun avulla. Tapauskohtaiset pohdinnat erilaisista potilastapauksista seniorilääkäreiden kanssa.

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähiohjaaja/kouluttajalääkäri tapaamisissa
- Erikoistuvan tuottamat kirjalliset dokumentit kuten esimerkiksi B-lausunnot psykoterapiaa varten
- Suora arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Tapauskohtaisesti joko koulutuksen keskivaiheilla tai sen loppupuolella, paljolti muualla saadustakin koulutuksesta riippuen.

EPA 19 Päihteiden käyttöön liittyvien häiriöiden diagnosointi ja hoitaminen

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa diagnosoida ja hoitaa oikeuspsykiatristen potilaiden päihteiden käyttöön liittyviä häiriöitä. Erikoistuva osaa huomioida päihdehäiriön oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelussa. Erikoistuva pystyy arvioimaan päihderiippuvuuden vaikeusasteen, päihteiden käyttöön liittyvät riskit ja komplikaatiot, ja niiden vaikutukset muihin sairauksiin. Erikoistuva osaa konsultoida tarvittaessa päihdelääketieteen asiantuntijoita. Erikoistuva hallitsee opiaattikorvaushoidon tarpeen arvioinnin ja toteuttamisen.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa itsenäisesti hoitaa päihdeongelmaisia oikeuspsykiatrisiapotilaita ml. kolmoisdiagnoosipotilaat. Erikoistuva osaa huomioida päihdehäiriön oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelussa ja mielentilatutkimuksissa. Erikoistuva hallitsee opioidikorvaushoidon tarpeen arvioinnin ja toteuttamisen.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Riittämätön osaaminen tai hoidolle haitallinen asennoituminen päihdeongelmaisiin potilaisiin johtaa hoitosuhteiden epäonnistumisiin tai komplikaatioihin opioidikorvaushoidoissa.

Keskeiset CanMED-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perehtyminen eri menetelmiin ja niitä koskevaan tutkimustietoon luentojen ja itseopiskelun avulla. Tapauskohtaiset pohdinnat erilaisista potilastapauksista seniorilääkäreiden kanssa.

Arviointimenetelmät

- Arviointi lähiohjaaja/kouluttajalääkäri tapaamisissa
- Erikoistuvan tuottamat kirjalliset dokumentit
- Suora arviointi

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaiheessa, jolloin riittävä määrä teoreettista tietämystä ja kokemusta erityyppisistä rakentavista toimintatavoista ja mahdollisista ongelmista on saavutettu.

EPA 20 Skitsofrenia ja muut psykoosisairaudet

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hallitsee skitsofrenian ja muiden psykoosisairauksien diagnostiikan ja kliinisen kuvan. Erikoistuva osaa hoitaa ja arvioida oikeuspsykiatrasta skitsofreniaa tai muuta psykoosisairautta sairastavaa potilasta. Erikoistuva tuntee oikeuspsykiatriseen tahdosta riippumattomaan hoitoon liittyvän lainsäädännön.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa vastata itsenäisesti skitsofrenian diagnostiikasta. Hän osaa suunnitella hoitoa ja arvioida sen vaikuttavuutta. Erikoistuva osaa johtaa moniammatillista hoitotiimiä ja ottaa kantaa tahdosta riippumattoman hoidon tarpeeseen. Erikoistuva pystyy arvioimaan riskitekijöitä, tekee yhteistyötä potilaan läheisten kanssa ja osaa ottaa kantaa skitsofreniaa tai muuta psykoosisairautta sairastavan henkilön syyntakeisuuteen mielentilatutkimuksessa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Hoito toteutuu epäoptionaalisesti ja johtaa sairauden tarpeettomaan komplisoitumiseen tai kroonistumiseen.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Moniammatillinen yhteistyö

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva hallitsee psykoosisairauksien diagnostiikan ja käytettävissä olevat tutkimus- ja hoitomenetelmät. Erikoistuva tuntee skitsofrenian epidemiologian ja etiologiset tekijät. Erikoistuva osaa suunnitella psykoosisairaudesta kärsivän potilaan hoidon yksilöllisesti ja moniammatillisesti. Erikoistuva on perehtynyt vaikeahoitoisen potilaan hoitoon sekä hoitoresistenttiin skitsofreniaan ja sen hoitomahdollisuuksiin. Erikoistuva on perehtynyt skitsofreniatutkimukseen ja tietää sen ajankohtaiset, tuoreet tutkimustulokset. Erikoistuva pystyy arvioimaan riskitekijöitä, tekee yhteistyötä potilaan läheisten kanssa ja osaa ottaa kantaa skitsofreniaa tai muuta psykoosisairautta sairastavan henkilön syyntakeisuuteen mielentilatutkimuksessa.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Itseopiskelu luennoilla ja kirjallisuuden paneutuen, ja ohjattu kliininen potilastyö sairauden eri vaiheissa olevien potilaiden parissa.

Arviointimenetelmät

Kliinisen työn arviointi ohjaavien lääkäreiden johdolla ja potilaiden vointia kuvaavien arviointiasteikkojen avulla.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaiheessa, jolloin riittävä määrä teoreettista tietämystä ja kokemusta varsin heterogeenisestä potilasryhmästä on saatu.

EPA 21 Potilasasiakirjojen ja lausuntojen laatiminen ja kirjallinen viestintä

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa laatia tehtäviinsä kuuluvat potilasasiakirjamerkinnot ja kykenee sujuvaan kirjalliseen viestintään mielentilatutkimuksessa, vaarallisuusarviossa, muissa oikeuspsykiatrisissa arvioissa, potilaan hoidossa ja julkisessa viestinnässä.

Määritelmä ja rajoitukset

Sekä sisäinen että ulkoinen kommunikointi sujuu ymmärrettävästi, selkeästi ja lakia noudattaen.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Väärinkäsitykset, kaotettu viestintä, potilaiden hoidon vaarantuminen ja mainehaitat erikoisalalle.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Vuorovaikutustaidot
- Tiedonhallinta

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Hallitsee laajasti erilaisten sairauskertomusmerkintöjen, etuus- ja viranomaislausuntojen laatimisen. Osaa laatia mielentilalausunnon ja vaarallisuusarvion. Osaa monipuolisesti soveltaa taitojaan kirjallisessa viestinnässä huomioiden kirjauksen tai lausunnon tavoitteen, oman asiantuntemuksensa sekä käytettävissä olevat resurssit. Kykenee julkiseen viestintään oikeuspsykiatriaan liittyvistä kysymyksistä.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Palaute ja ohjaus toimintaa ohjaavilta esimiehiltä, tarvittaessa opetteluun soveltuvat kurssit.

Arviointimenetelmät

Toimintaa ohjaavien esimiesten tai muiden asiaa tuntevien tahojen esittämät arviot ja huomiot.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaihe.

EPA 22 Konsultaatiotaidot

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa pyytää tarkoituksenmukaisesti erityistyöntekijöiden ja toisen erikoisalan konsultaation potilaastaan/ tutkittavastaan ja hyödyntää kerättyä tietoa tehokkaasti moniammatillisen työryhmän jäsenenä, ja vastata toiselle erikoisalalle oikeuspsykiatrian asiantuntemusta vaativassa konsultaatiopyynnössä.

Määritelmä ja rajoitukset

Pystyy antamaan rakentavia ja ymmärrettäviä neuvoja ja ohjeistuksia, ja ottamaan vastaan ohjeita ja neuvoja muilta asiantuntijoilta.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Potilaiden hoidossa vaadittavan kommunikoinnin vakavakin häiriintyminen.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Moniammatillinen yhteistyö
- Vuorovaikutustaidot
- Kirjallisen materiaalin tuottaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Osaa arvioida sitä, kuinka paljon työtä erikoistyöntekijöiden tutkimukset vaativat ja suhteuttaa niistä saatavissa olevan hyödyn työmäärään. Osaa arvioida sitä, kuinka paljon kustannuksia muiden erikosalojen tutkimukset vaativat, ja suhteuttaa niistä saatavissa olevan hyödyn kustannuksiin. Osaa toimia oikeuspsykiatrian asiantuntijana monen erikoisalan osaamista vaativan potilaan hoidon suunnittelussa. Osaa kouluttaa muiden erikosalojen toimijoita oikeuspsykiatrian alan kysymyksissä heidän hoitoprosessejaan tukevalla tavalla.

Osaa vastata fokusoidusti ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa toisen alan oikeuspsykiatrialta pyytämään konsultaatioon potilaansa/ tutkittavansa asioiden hoidossa. Osaa antaa muiden erikosalojen toimijoille tarkoituksenmukaiset tiedot yhteisen potilaan (oikeus)psykiatrisen problematiikan luonteesta, hoidon tarpeesta ja oikeuspsykiatrian hoitosuunnitelmasta.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Oma-aloitteinen muiden erikosalojen ja erityistyöntekijöiden toiminnan kehittymisen seuraaminen, ja käytännön kokemuksen kartuttaminen.

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi neuvottelu-, työryhmä- ja verkostotilanteissa
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa ja konsultoidessa
- Erikoistuvan tuottamat kirjalliset dokumentit

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen loppuvaiheessa.

EPA 23 Mielentilatutkimuksen tekeminen ja syyntakeisuuden arviointi

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva osaa johtaa mielentilatutkimusprosessia, toimia siinä tutkivana lääkärimä ja laatia mielentilatutkimuslausunnon. Erikoistuva osaa arvioida tutkittavan syyntakeisuutta syynteenalaiseen tekoon.

Määritelmä ja rajoitukset

Mielentilatutkimukset johtavat ratkaisuihin, jotka vastaavat syyntakeisuutta koskevan lainsäädännön kirjainta ja henkeä, ja tutkimuksissa ja niiden raportoinnissa keskitytään olennaisiin näkökohtiin.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Palautte THL:n oikeuspsykiatristen asioiden lautakunnalta on kielteistä, syyntakeettomia päättyy vankiloihin, ja syyntakeettomuusarvioon saattavat johtaa muut kuin todella sairauten liittyneet syyt.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

- Lääketieteellinen osaaminen
- Toiminnan johtaminen
- Moniammatillinen yhteistyö
- Vuorovaikutustaidot
- Kirjallisen materiaalin tuottaminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

Erikoistuva on sisäistänyt mielentilatutkimuslausunnon vaatimukset, perusteet ja muutoseikat, ja ymmärtää arvioimisen mahdolliset virhelähteet.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Perehtyminen ohjeistoon ja kirjallisuuteen, ja ohjausta antavien erikoislääkäreiden kanssa käytyt ammatilliset keskustelut.

Arviointimenetelmät

- Suora arviointi työryhmätilanteissa ja tutkimusta valvovan erikoislääkärin kanssa
- Erikoistuvan tuottama kirjallinen materiaali
- Arviointi lähiohjaajatapaamisissa. Lausuntoluonnoksen arviointi tutkivassa yksikössä ja palautteet THL:n oikeuspsykiatristen asioiden lautakunnalta.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Koulutuksen keskivaiheilla tai lopussa riippuen mm. henkilökohtaisista ominaisuuksista, ohjauksen laadusta, suoritettujen tutkimusten määrästä ja tutkittavien riittävästä heterogeenisyydestä.